

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

294. An Superior, ad quem jure devoluto, vel etiam ordinario, pertinet conferre beneficium vel Prælaturam, possit illam conferre extraneo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

sonam electam, utpote quibus talis Superior potest non moveri, & aliunde etiam nullis opponentibus contra personam, ex rationabili causa cassare electionem, tunc inquam praesumi debet electio cassata ex defectu electionis, vel ex motivo non concernente delictum, nisi aliud probetur, Pass. n. 641. qui tamen etiam n. seq. ait, quod in suo Ordine, ubi Provinciales procedentes extrajudicialiter, & ex arbitrio boni viri cassant electiones nullam additam causam; cum saepe non expediat, ut explicant, se cassare electionem vitio personae, utpote quod judicialiter probatum non est, nisi Provincialis expressè dicat se cassare electionem ex vitio non servata forma, vel rehabilitet Electum, non debeant electores eundem amplius eligere, absque eo tamen, quod per hoc repulsus maneat infamatus; cum esse potuerit, ut cassata sit electio ex conditione personae eum non infamante.

Questio 292. An electio cassata vitio electionis noceat electo?

Respondeo negativè: ita expressè *cir. e. super eo*. Excipitur tamen hic unicus casus, dum electio celebrata est in discordia, Electoribus habentibus plures electiones, quibusdam unum, aliis alium eligentibus; cassatis enim illis electionibus, uterque electus pro illa vice, & in ista Ecclesia tantum est ineligibilis, uti & licite inconfirmabilis (ita tamen, ut, si dein alter eorum eligeretur, electio non esset ipso jure irrita, & si confirmaretur, confirmatio esset valida, Pass. n. 645.) ob vitandum scandalum & discordiam, *c. super eo*, & *c. consideravimus. de elect.* ibidem Abb. n. 1. Burrio n. 9. Sigisf. à Bon. *dub. 96. n. 4.* nisi dein unus eorum unanimiter eligeretur; cessat enim tunc causa prohibitionis, *c. cum cessante. de appel. & l. generaliter. de sacrosanctis Eccl.*

2. Addendus tamen & alter casus, dum nimirum electio vel promotio irrita vel cassata fuit, non ob aliud vitium personae, sed ob intercedentem simoniam, ita ut vel hoc ipso electus vel promotus reddatur incapax illius, & etiam alterius beneficii, *c. super eo. de elect.* Laym. *ibid. n. 1.* idque etiam, licet simonia intervenerit, electo aut proviso ignorante, adeoque sine culpa illius, praeterquam si accedat dispensatio, Laym. *ibid. n. 3.* citans *c. 1. causa. l. 95. c. nobis. de simon. c. penult. de electione. & seipsum Theol. mor. l. 4. r. 10. c. ult. §. 7. n. 73.*

Questio 293. Num valida sit, & licita electio extranei, seu qui non est de gremio Capituli, vel conventus, aut respectivè de civitate, & dioecesi, provincia?

Respondeo ad primum: per se & de jure communi, si aliud non obstat, valida est, & confirmanda electio extranei facta à majori parte, *c. cum inter. h. t. ibidem gl. Barb. n. 2. & 6. Innoc. n. 2. c. cum nobis. c. in causis. de elect.* D. Th. 2. 2. q. 63. a. 2. ad 4. Felin. in *c. sicut tuus. de simon.* Garc. *de benef. p. 7. c. 9. n. 5.* Pass. *cit. c. 25. n. 649.* secus est, ubi speciale statutum, vel consuetudo habet, ut electio extranei sit ipso facto irrita, vel etiam ad instantiam alicujus cassanda; sine dubio enim tunc talis electio irrita erit, aut irritanda, Pass. *loc. cit.* nisi fortè ex eo, quod statutum tale, vel consuetudo ordinetur in utilitatem, & favorem eorum, qui sunt de gremio, hi huic juri suo renunciare possunt, eodem statuto vel consuetudine id non prohibente; tunc enim eligendo extraneum, huic juri & favori suo renunciare cen-

sentur, proindeque talis electio tenet, Abb. *ad c. nò pro defectu. de elect. cit. à Pass.* aut etiam, nisi in tali lege vel consuetudine dispensatum fuerit, quod possit inferiorem Papam, si auctoritate Apostolica firmata non sit, & vel maximè Capitula generalia regularium, utpote quibus, uti competit ferre leges, & lras, aut etiam consuetudines abrogare, ita etiam in iisdem dispensare docet Pass. n. 656. contra Sigisf. *loc. cit. n. 4.* Rebuff. in *praxi. r. de dispens. cum regul.*

2. Respondeo ad secundum: ceteris paribus, putata, scientia, prudentia, experientia regendi, bonitate morum, aliisque, quae ad officia Ecclesiastica necessaria sunt, etsi non sit iniustitia, eligere extraneum, aut ei conferre beneficium praeter in traneo, minus tamen decens & honestum est; sed quod, qui de gremio, vel dioecesi, utpote magis notus, adeoque talis, de cujus idoneitate securius cognosci potest, Abb. in *c. scriptum. de elect. Armil. v. electio. n. 22.* (ubi illud incidenter notandum ex Sigisf. de Bononia, *loc. cit. n. 3.* Pass. n. 651. tutius eligi dignum, de cujus idoneitate, & dignitate certò constat, quam digniorè, de cujus majore dignitate habetur solum probabilitas) meliusque noscens suos, & regulariter magis diligens Ecclesiam & communitatem, cujus jam ante membrum erat, quam extraneus, feliciterque gubernaturus, bonumque Ecclesiae impensius curaturus, & facilius ad residentiam inducendus rectè praesumatur, *c. nec emeritis. c. nullis in vitis. dist. 61. D. Th. loc. cit. Abb. in c. bone. 4. de postul. n. 16. Pass. n. 650. & 652.* Atque ita haec conditio; esse de gremio, vel esse ejusdem dioecesis, ad hoc, ut hinc praefertur quis alteri non nudè secundum se consideranda est; sed quatenus ex ea speratur major utilitas Ecclesiae, cui providendum est; vel etiam spectatur majus quoddam illius meritum, ortum ex eo, quod Ecclesiae isti jam deserviverit, laborisque pro ea perpressus sit, Pass. n. 653, ubi etiam ait, dictam majorem honestatem locum quidem etiam habere in regulis, si loquamur de extraneo respectu conventus vel provinciae (nam à tota religione extraneus est ineligibilis ad illius praelaturas) solum cum proportionè aliqua; cum alias qui eandem religionem profitentur, licet in distantissimis provinciis & Conventibus habitent, constituant velut unam dioecesim, & vivant quasi sub uno Episcopo, majore unione specialium legum, quam clerici alii diversarum dioecesium inter se conjuncti.

Questio 294. An Superior, ad quem vel jure ordinario, vel ex devolutione pertinet conferre beneficium, vel praelaturam, possit illam conferre extraneo?

Respondeo primò: licet beneficia conferre originariis & filiis patrimonialibus, tam ab Ordinario quam Papam, honestissimum sit & aequissimum, concernatque id ipsum bonum publicum, Lott. l. 2. q. 39. n. 26. de quo vide etiam Card. de Luca. *de benef. d. 69. n. 12.* & Corrad. l. 2. c. 10. n. 38. 41. 43. quantum est de se & de jure communi, omnibus aliis habilibus undecunque sint, beneficia conferri possunt, *c. ad decorem. de institut. & gl. ibi v. undecunque. & Abb. n. 4. Castrop. de benef. d. 4. p. 9. n. 1.*

Respondeo secundò: ubi adest lex (quales tamen leges, & quilibet alia statuta saecularia, ut effectum habeant, debent à Papa approbari; alias enim eorum dispositio non tenet, utpote in materia Ecclesiastica, & contraria juris communis dispositioni, Castrop. *loc. c.*) vel consuetudo id prohibens, Super-

rior talis inferior Papâ (de hoc enim esse non potest
 quæstio; cum possit undecunque voluerit provide-
 re Ecclesiis *c. dona. 23. de elect. spectetque ad eum plena
 dispositio beneficiorum. c. 2. de præb. in 6. & nullâ
 constitutione Pontificiâ aut conciliari ligetur. c. si-
 gnificasti. & c. innovavit. de elect.) tenetur non promove-
 re externum. Abb. & Host. ad *c. ne pro defectu* (nisi
 forte non adesset de gremio vel diocesi idoneus;
 quia providere de digno & idoneo est juris natura-
 lis & divini, contra quod lex nulla naturalis aut
 consuetudo valet. Pass. nu. 660) quin &, ubi Colle-
 gium vel diocesis jus haberet, ut ejus beneficia non
 conferantur extraneo, promotio externi erit con-
 tra justitiam commutativam, & invalida. Pass. n.
 679, de cæterò ubi, qui sunt de Collegio, renunciare
 possunt juri suo, poterunt tam ipsi eligere, quam
 Superior de eorum consensu promovere extraneum
 &, vel etiam non requisito eorum consensu,
 dispensando in ista lege, si in ea dispensare potest,
 promovere extraneum. Pass. loc. cit. porro, ut quis
 dicatur naturalis seu oriundus ex tali diocesi, pro-
 vincia, regno, in ordine, ut capax sit beneficii requi-
 rentis hanc conditionem, ut quis oriundus sit ex ta-
 li vel tali loco, sufficit, quòd ejus Pater in tali dio-
 cesi, provincia vel regno natus sit, quia à nativitate
 propria vel paterna oriundus quis dicitur, juxta
 Jason. in leg. hujusmodi. §. legarum. ff. de legatis. n. 18. Cas-
 trop. loc. c. n. 2. citans Mando. ad reg. can. 16. q. 40.
 Barb. relatis pluribus aliis. de pot. Episcopi. alleg. 4. n. 6.*

*Quæstio 295. Quid sit in hoc circa Prioratus
 aliâque beneficia Regularia, unita vel incor-
 porata alicui monasterio vel Abbatia?*

Respondeo: Ea, etiam si sint simplicia, conferen-
 da solum iis, qui monasterio illi principali in-
 corporati sunt. *c. cum sing. de præb. in 6. Franc. ib. n. 1.*
 ita ut alii ea recipientes ipso jure fiant ineligiblees;
 superiores autem conferentes ea externis, pro ista
 vice privati sint potestate disponendi de istis bene-
 ficiis; unde, dum Superiores volunt extraneo magis
 idoneo providere de tali aliquo beneficio, debe-
 bant illum prius assignare illi monasterio, & face-
 re, ut ad illud pertineat, & sic eum instituere. Pass.
 n. 661.

*Quæstio 296. Num valida sit electio sui
 ipsius?*

Respondeo negativè. *c. in scripturis. 8. q. 1. c. ex fre-
 quentibus. & c. fin. de institutionibus. Abb. in c. gra-
 tum. de postul. Navar. de elect. consil. 6. n. 6. Sanch. l. 2. o-
 pusc. 2. dub. 28. n. 4. Pass. cit. c. 25. n. 664. tenetque hoc
 ipsum, etiam si quis esset dignior, & jurasset, se ele-
 cturum digniorem. Sylv. v. elect. n. 19. Pass. num. 663.
 Extendendumque etiam id ipsum est, ut nemo et-
 iam possit seipsum instituere. *cit. c. fin.* Sed nec pa-
 tronus præsentare seipsum *c. per nostras. de jure patron.*
 Sylv. v. jure patronatus. q. 7. n. 8. nisi forte ad benefi-
 cium, quod nec curatum, nec personatum, nec est di-
 gnitas habens honoratam Ecclesiam magnâque re-
 dicitur. Lambert. de jure patron. p. 1. l. 2. q. 8. a. 2. num. 2.
 Sanch. loc. cit. n. 3. contra Pass. cit. c. 25. n. 665. De quo
 tamen vide dicta supra de præsentatione. Nihilomi-
 nus poterit seipsum quis eligere hac ratione,
 consentiendo nimirum electioni de se factæ ab a-
 liis, ac ita transeunte hoc suo consensu in suffra-
 gium, augendo numerum suffragiorum, ut jam ma-
 jor pars capituli ipsi suffragetur; non enim censetur
 quis ambitiosus, dum videns se hoc modo vocatum
 P. Leuren. Fori Benef. Tom. II.*

à confratribus consentit electioni suæ. *c. cum in jure. de
 elect. Abb. ibid. n. 5. Innoc. n. 4.* Quod tamen solum lo-
 cum habet, ubi electio fit per vota publica (aliâs e-
 nim scire quis nequit, quòd ab aliis sit electus) vel
 ubi admittitur accessus post publicationem scruti-
 nii (post quam aliâs regulariter nihil agitur, & da-
 tum votum est invalidum. *c. quia propter. de elect.*) spo-
 terit tamen tunc juxta Abb. loc. cit. electus, si in scruti-
 ninio nominasset alium, ab eo recedere, & electioni
 de se factæ consentire.

*Quæstio 297. Num ad hoc, ut eligi quis possit
 in Superiorem regularem, requiratur cleri-
 catus?*

Respondeo negativè, loquendo nimirum per se.
 Pass. c. 25. n. 344. ex natura enim rei, & per se
 simpliciter ad regimen religiosum & regulare non
 est necessaria in Superiore potestas jurisdictionis
 (quæ est potestas de publico introducta, dicendi
 jus, sententiandi, statuendi que quod æquum est, li-
 gandi, solvendi, puniendi in foro contentioso, &c.)
 sed sufficit potestas dominativa spiritualis & pa-
 terna, quæ competit Superioribus regularibus ex
 voto obedientiæ supra subditos suos, ut eos secun-
 dum regulam dirigant in vitam æternam. Pass. loc.
 cit. Patetque id ipsum, non tantum in Abbatibus, a-
 liisque antistitibus monialium, quæ licet sufficien-
 tem potestatem gubernativam velut maternam ha-
 beant, carent tamen jurisdictione spirituali propriè
 tali. D. Th. in 4. dist. 25. q. 2. a. 1. ad 1. Suar. tom. 4. de re-
 lig. tr. 8. l. 2. c. 1. n. 3. sed & in Abbatibus antiquorum
 Monachorum, Antonio, Hilario, &c. qui non erant
 clerici. Sumitur ex epist. S. Hieron. ad Eliodor. & 4. ad
 Rusticum, quæ referuntur dist. 16. q. 1.

*Quæstio 298. An, ut quis eligatur vel promo-
 veatur in Prælatum, vel Superiorem regula-
 rium, necesse sit esse professum, & quidem ex-
 presse, & in eadem religione, ac ita, ut aliâs e-
 lectio, vel promotio sit ipso jure nulla?*

Respondeo ad omnia affirmativè. Abb. in *c.
 cum monasterium. de elect. n. 2. ibid. Bald. & In-
 noc. Barb. ad c. nullus. de elect. in 6. n. 2. & ad Trid. sess. 28.
 c. 21. de regular. n. 1. Suar. de relig. to. 3. l. 6. c. 21. n. 18.
 Tamb. to. 1. d. 5. q. 11. Pass. c. 25. n. 345. citans plures a-
 lios. Primum habetur *c. cum causam, & c. cum ad no-
 stram. de elect.* Secundum *c. nullus. de elect. in 6.* Putant
 tamen Labor. de elect. c. 16. n. 123. Abb. & Jo. And. cit.
 à Pass. n. 346. sufficere professionem tacitam, ut quis
 per postulationem vel etiam collationem, aliâve
 provisionem distinctam ab electione obtineat præ-
 laturam regularem; sed quòd *cit. c. nullus*, utpote pœ-
 nale, extendi non debeat ultra hoc quod sonat. Ter-
 tium habetur in *cl. 1. de elect.* Quartum, uti & prio-
 raria ex Trid. sess. 25. c. 21. de regul.*

2. Quod verò his canonibus constitutum de vi-
 ris, idem in monialibus locum habet. *c. indemnitati-
 bus. de elect. in 6.* Ad eòque firmiter hæc tenenda sunt.
 Ut dum in conventu, vel religione non esset profes-
 sus vel professa, quæ eligi posset, adhuc à nullo infe-
 riore Papâ, eo inconsulto, fieri possit, ut eligatur a-
 lia persona digna ex alio Conventu vel religione;
 cum *cit. Clem. absolutè* decernatur cum decreto irri-
 tante, ut regularibus non præficiatur nisi regularis
 ejusdem Ordinis. Sigism. à Bon. de elect. dub. 87. n. 4.
 Suar. & Pass. loc. cit.

3. Porro intelligenda hæc sunt, dum dicta præ-
 fectura regulares conferuntur in titulum; secus e-
 nim